

HÄNT & TÄNKT oktober 2024

Hösten kom till slut – efter att september varit så solig och varm. Så nu får vi en tid glädjas av trädens färgfyrverkerier.

Lågkonjunkturen märks. Antalet remisser från Stockholms stad av nya detaljplaner har minskat betydligt. Staden har tagit tillfället i akt att förändra planeringsprocessen. I större utsträckning kommer staden att på eget initiativ ta fram detaljplaner i stället för att överlämna detta till byggherrarna. Det är bra att staden tar större kommando över planeringen. I det korta perspektivet kan det ge mindre intäkter till staden, men på längre sikt kan det löna sig att bibehålla värdena i landskapet och bebyggelsen genom att inte maximera byggvolymerna. Så detta är en utveckling som samfundet välkomnar.

Vi planerar att återuppta kontakterna med vår finska vänförening, Helsingforsamfundet. Utvecklingen i Helsingfors verkar vara ganska lik den i Stockholm, t.ex. högre hus i centrala delar av staden som negativt påverkar stadens unika värden. Förhoppningsvis kan vi genom utbyte av erfarenheter bli både klokare och listigare.

Vår kommunikator, Cecilia Sundström, slutade på egen begäran den sista augusti. Tack för dina insatser Cecilia! Vi har nu rekryterat en ersättare, Oscar Hagberg som började den 1 oktober. Välkommen Oscar!

Samfundets höstmöte äger rum när hösten redan är över, den 4 december. Jag hoppas på stor uppslutning då.

Välkomna till höstens och vinterns verksamhet!

Allt gott

Knut Weibull

Ordförande Samfundet S:t Erik

MEDDELANDEN FRÅN KANSLIET

Biljetter till våra medlemsprogram köps via hemsidan, likaså medlemskap.

För att kunna köpa biljett till våra arrangemang måste du vara inloggad på din medlemssida.

Inloggningsikonen finner du längst upp till höger på hemsidan. Klicka på "Logga in" för att komma till ditt medlemskonto. Har du redan aktiverat ditt konto och valt lösenord är det möjligt att du redan är inloggad.

Emellanåt händer det att vi med kort varsel måste ställa in programpunkter. Detta aviseras i så fall på vår hemsida och via mejl till den som anmält sig. Dessutom erbjuder vi emellanåt visningar och andra evenemang mellan ordinarie informationsblad. Dessa extrainsatta programpunkter annonseras via e-nyhetsbrevet och på hemsidan.

Medlemsbrev på e-post

Medlemsbrev med information från styrelse, kansli och samarbetspartners skickas ut från kansliet per e-post mellan ordinarie infoblad.

Glöm ej att uppdatera din e-postadress om denna ändras!

Uppdatera e-postadresser

För att kunna registrera medlemskap måste du ange e-postadress. Detta gäller även för familjemedlemskap. E-postadressen ska vara personlig, dvs två personer kan inte ange samma e-postadress.

Övergången till digitala medlemsbrev.

Vi har som ni noterat övergått till digitala medlemsutskick, vilket gäller även infobladen. I enstaka undantagsfall skickar vi medlemsutskicken med reguljär post.

Nästa medlemsutskick med program för februari–maj 2025

Program för perioden februari–maj 2025 beräknas vara medlemmarna tillhanda i v. 4/5.

Vänmuseer och samarbetspartners

Medeltidsmuseet stängde som ni vet den 5 november 2023 på obestämd tid. Museet fortsätter dock delar av den verksamheten, och har för ändamålet hyrt Storkyrkoboden med start under senkvåren 2025. Mer info kommer.

Stadsmuseet håller stängt måndagar men erbjuder övriga dagar ett rikt utbud av aktiviteter. Öppettiderna är onsdag kl 11–20, övriga dagar kl 11–17.

K.A. Almgrens sidenväveri håller öppet måndag–lördag kl 12–16 (söndagar stängt).

Strindbergsmuseet tisdag–söndag kl 12–16. (måndagar stängt).

Museernas medlemsrabatter:

*10% i Stadsmuseets och Medeltidsmuseets butiker

*50% på Stadsmuseets och Medeltidsmuseets vandringar och visningar (1 biljett/medlem)

*50% på entréavgiften till K. A. Almgrens Sidenväveri, samt 10% i museibutiken *50% på entréavgiften till Strindbergsmuseet, 10% i museibutiken samt 20 kr rabatt på arrangemang.

Årsboken 2024

Årsboken, som i år bär titeln *Hållbar stad – lösningar, lösningar, visioner* är något försenad med beräknad leverans under decembers första hälft. Det kan hända att boken distribueras direkt till hemadressen och ställs utanför din dörr. Om du föredrar att hämta boken här på kansliet, meddela oss. Dock senast 25 oktober.

KALENDARIUM oktober–januari 2024

Måndag 14/10 Biljettförsäljningen öppnar kl 10.00 (ca) och sker via hemsidan

- Onsdag 16/10 Götgatan till Barnängen – En stadsvandring på östra söder (vandring)
Tisdag 22/10 Götgatan till Barnängen – En stadsvandring på östra söder (vandring)
Fredag 25/10 Järva nya kyrkogård (visning)
Onsdag 30/10 Gasverksområdet, kring Bobergs torg (vandring/visning)
Tisdag 5/11 Gasverksområdet, kring Bobergs torg (vandring/visning)
Onsdag 6/11 *Utan konst kan jag inte leva* (föredrag)
Fredag 15/11 Olle Engkvist – i spåren av storbyggmästaren (bussutflykt)
Onsdag 20/11 Stuckatörens våning (visning). **Obs! Dubbla visningar.**
Torsdag 28/11 Konsten kring Nya Karolinska (visning)
Onsdag 4/12 HÖSTMÖTE
Måndag 9/12 Centrum för Näringslivshistoria (visning)
Tisdag 17/12 Hagströmerbiblioteket (visning)
Onsdag 18/12 Hagströmerbiblioteket (visning)
Onsdag 22/1 Konsten kring Nya Karolinska (visning)

Glöm ej att besöka vår hemsida för eventuella programändringar.

Vänligen kom ej oanmäld till medlemsaktiviteterna. Det händer emellanåt att medlemmar dyker upp oanmälda till aktiviteterna och chansar på att få plats. Detta är inte i sin ordning. I den mån det finns lediga platser, finns dessa att köpa på hemsidan.

ANMÄLAN TILL PROGRAM

Du anmäler dig till medlemsprogrammen genom att köpa biljett via samfundets hemsida www.samfundetsterik.se (se kalendariet).

Obs! Det är inte längre möjligt att anmäla sig via e-post eller telefon om inte särskilda skäl föreligger.

Obs! Var i tid! Vänligen var på plats minst 10 minuter innan aktuell aktivitet börjar.

GÖTGATAN TILL BARNÄNGEN – EN STADSVANDRING PÅ ÖSTRA SÖDER

En port i tullstaketet, Fatburssjön, försvunna gränder, 1700-talskvarter som mot alla odds räddades från rivning, grusåsen, östra Söders tidiga industrier, misär och fattigdom. Dessa är några av alla de företeelser som vi pratar om längs vandringen från det centrala Söder ut till stadens yttersta kant vid Barnängen.

Ciceron är idéhistoriker **Christian Gradholt** som även driver instagramkontot Stockholms historia.

När: Ons 16 okt kl 15.30–17.00 (ca)
Tis 22 okt kl 15.30–17.00 (ca)

Samling: Korsningen Östgötagatan–Katarina Bangata–Skånegatan, vid skulpturen Jannica och dockvagnen av Gunnel Frieberg.

Kostnad: 120 kr

Anmälan: Biljetterna släpps den 14 okt kl 10.00 (ca)

Övrigt: Gångsträcka cirka 3,5 km.

JÄRVA NYA BEGRAVNINGSPLATS

På Järvafältet vid Granholmstoppen invigdes nyligen en ny typ av begravningsplats som med sina 9000 viloplats förväntas få samma betydelse som Skogskyrkogården har

för södra delen av staden. Bakom gestaltningen står arkitekterna Kristine Jensen Tegnestue och Poul Ingemann som i en arkitekttävling om utformningen av begravningsplatsen vann med förslaget »öarna«.

Ciceron är **Annelie Sjöström**, kommunikationschef och världsarvssamordnare för Skogskyrkogården vid Kyrkogårdsförvaltningen.

När: Fre 25 okt kl 9.00–11.00 (ca)

Samling: Akallälänken 8 (T-bana till Tensta och gå ca 1,2 km)

Kostnad: 120 kr

Anmälan: Biljetterna släpps den 14 okt i kl 10.00 (ca)

GASVERKSOMRÅDET – KRING BOBERGS TORG

Efter mer än 100 år av industriell verksamhet stängdes Gasverksområdet i Stockholm år 2011. Sedan 2017 pågår ombyggnaden av det tidigare industriområdet till en levande stadsdel och den första delen är nu färdigställd.

Sweco har i gestaltningen arbetat med enkla medel och har utvecklat en grammatik av noggrant utvalda åtgärder. Vegetationen är begränsad i den historiska delen av området och alla materia ingår i en noggrant utvald palett. Det största offentliga utrymmet är det centrala torget, som är en fokuspunkt i området och som binder samman gator, stigar och gränder.

Ciceroner är landskapsarkitekterna **Staffan Sundström** och **Thorbjörn Andersson** vid Sweco som båda varit delaktiga i gestaltningen av Bobergs torg.

När: Ons 30 okt kl 14.00–15.30 (ca)

Tis 5 nov kl 14.00–15.30 (ca)

Samling: Korsningen Bobergsgatan–Gasverksvägen vid den tidigare infarten till området.

Kostnad: 120 kr

Anmälan: Biljetterna släpps den 14 okt i kl 10.00 (ca)

UTAN KONST KAN JAG INTE LEVA

Agnes Widlund kom till Sverige från Ungern, via Paris. I Stockholm drev hon från 1943 under tre decennier framgångsrikt Konstsalongen Samlaren, en avantgardistisk knutpunkt för konstnärer, samlare och kritiker. Hon höll banbrytande utställningar med Olle Bærtling, Georges Braque, Henri Matisse, Fernand Léger, Henry Moore och Pablo Picasso och lanserade även för tiden okända konstnärer för den svenska publiken. Bland annat fick den då unge museimannen Pontus Hultén möjlighet att arrangera utställningar på Samlaren och hon hade en viktig roll för affärsmannen Theodor Ahrenbergs konstsamling och hans planer på ett privat konstmuseum.

Föreläsare är **Eva-Lena Bergström**, författare till boken *Utan konst kan jag inte leva* samt museolog och forskningschef vid Nationalmuseum.

När: Ons 6 nov kl 18.00–19.30 (ca)
Var: Stadsmuseet, Sevenbomssalen (2 tr)
Kostnad: 60 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 14 okt kl 10.00 (ca)

OLLE ENKVIST – I SPÅREN AV STORBYGGMÄSTAREN

Vi följer den visionäre byggmästaren i Stockholms centrala delar, med start och stopp vid Odenplan. Pahlmans handelsinstitut, Tidens förlag och Thulehuset längs Sveavägen, von Rosenska palatset vid Strandvägen, Italienska kulturinstitutet, Amerikanska ambassaden och Ford Motor Company på Gärdet är bara några exempel. Turen avslutas på Djurgården där många intressanta hus bär spår av storbyggmästaren.

Henrik Poppus, författare och aktuell med biografien *Olle Engkvist – folkhemmets storbyggmästare*, är vår guide. Vi får bakgrund, idéer, arkitektur- och byggnadshistoria, anekdoter och mycket annat kring ett stort antal intressanta byggnader.

När: Fre 15 november kl 13.00–15.00 (ca)
Samling: Odenplan, utanför Hemköp, Karlbergsvägen 24, kl 12.45.
Kostnad: 220 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 14 okt i kl 10.00 (ca)

STUCKATÖRENS VÅNING

Axel Notini var en av de främsta stuckatörerna i det sena 1800-talets Stockholm. Hans eget hus är utsmyckat med stuckatur såväl utvändigt som invändigt. Hit tog han tilltänkta kunder för att visa prov på sin yrkesskicklighet.

Idag är våningen återställd i ursprungligt skick och inredd som ett exempel på ett borgerligt hem. Besökaren får bland annat se hur salong, bibliotek och sängkammare kunde se ut hos den övre borgarklassen.

När: Ons 20 nov
Grupp 1: kl 14.00–15.30 (ca)
Grupp 2: kl 15.45–17.15 (ca)
Var: David Bagares Gata 10
Kostnad: 160 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 14 okt kl 10.00 (ca)
Övrigt: Hiss saknas

KONSTEN KRING NYA KAROLINSKA

Nya Karolinska är Sveriges största konstprojekt genom tiderna med en budget på 118 miljoner kronor. Under visningen ser vi några av verken som är placerade inomhus i de allmänna utrymmena men vi går även runt den enorma byggnaden för att ta del av de konstverk som har placerats utomhus. Visningen avslutas utanför Aula Medica.

Guide är konstvetaren och konstpedagogen **Marie Andersson** med många års erfarenhet av att prata och skriva om offentlig konst.

När: Tor 28 nov kl 14.30–16.00 (ca)
Ons 22 jan, kl 14.30–16.00 (ca)
Samling: Nya Karolinskas huvudentré, Eugeniavägen 3
Kostnad: 160 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 14 okt kl 10.00 (ca)

HÖSTMÖTE

Med bland annat prisutdelning för Min Stockholmsskildring. Utförligt program publiceras inom kort på hemsidan.

När: Ons 4 dec kl 18.00–20.00
Var: Konstakademien, Fredsgatan 12. Entré med hiss, Jakobsgatan 27 C.
Kostnad: Ingen kostnad (biljett obligatoriskt)
Anmälan: Biljetterna släpps den 14 okt kl 10.00 (ca)

CENTRUM FÖR NÄRINGS LIVSHISTORIA

Vi gör ett besök på Centrum för Näringslivshistoria som alltsedan 1974 arbetar med att bevara och förmedla svensk företagshistoria.

Centrumet driver eller medverkar i diverse forskningsprojekt som finansieras av olika vetenskapliga fonder och forskningsstiftelser och är politiskt oberoende och heller inte knutet till något specifikt universitet eller organisation, även om allt arbete utgår från vetenskaplig, historisk grund.

När: Mån 9 dec kl 17.30–19.00 (ca)
Var: Grindstuvägen 48
Kostnad: 120 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 14 okt kl 10.00 (ca)

HAGSTRÖMERBIBLIOTEKET

I gamla Haga Tingshus pampiga byggnad är sedan 2010 Hagströmerbiblioteket inrymt, ett medicinhistoriskt forskningsbibliotek och bokmuseum uppkallat efter Karolinska Institutets första rektor Anders Johan Hagströmer. Biblioteket bildades 1997 under överinseende av bokexperten Ove Hagelin för att föra samman Karolinska Institutets och Svenska Läkaresällskapets äldre boksamlingar under ett tak.

När: Tis 17 dec kl 14.00–16.00 (ca)
Ons 18 dec kl 14.00–16.00 (ca)
Var: Haga Tingshus, Annerovägen 12
Kostnad: 160 kr
Anmälan: Biljetterna släpps den 14 okt kl 10.00 (ca)

YTTRANDEN

Samfundet har sedan förra utskicket yttrat sig i nedanstående ärenden.

Filipstadsbacken, Larsboda, Farsta, dnr 2020-07097, 20240924

Kvarnluckan 2, Rinkeby, dnr 2021-10030, 20240916
Sigbardiorden 1 m.fl. i stadsdelen Bredäng, S-Dp 2021-14634, 20240822

Grenå 4 m.m., Kista dnr 2019-15399, 20240814

Del av Östermalm 2:118 m.fl. (Östermalmstorg), dnr 2023-08343, 20240619

Sätra 2:1 vid kvarteret Hjärmsätra 5, Skärholmen, dnr 2022-08642, 20240618

Stockholms miljöprogram, remissvar, dnr KS 2023/682, 20240618

Spelbomskan 9 m.fl (Läkarhuset), Odenplan, dnr 2020-08002, 20240527

Åkeshov 1:1 m.fl. vid kvarteret Famnen, Åkeshov i stadsdelarna Riksby och Åkeslund, dnr 2017-17450, 20240520

Läs yttranden i sin helhet på vår hemsida under fliken ”Opinion”, www.samfundetsterik.se.

INFORMATION OM HUR DU KÖPER BILJETT TILL MEDLEMSPROGRAMMET

Programbokningen / biljettköp sker på hemsidan och för dig som önskar anvisningar om hur bokningen går till följer instruktioner nedan.

För att boka behöver du vara inloggad på din medlems-sida. Inloggningsknappen finner du på samfundetsterik.se, längst upp till höger på menyraden.

Klicka på "Logga in" för att komma till ditt medlems-konto. Har du inte aktiverat det behöver du göra det innan du kan logga in.

På din medlems-sida finns en länk till medlemsprogrammet. Det finns också tillgängligt från hemsidans huvud-meny under "Medlem–Medlemsprogrammet".

Bokningssystemet kan bli överbelastat just när biljet-terna släpps. Vänta då ett par minuter och försök igen.

Länk till medlemsprogrammet

<https://samfundetsterik.se/medlemmar/medlemsprogram>

Klicka på den vandring eller visning du önskar boka, varefter en beskrivning av aktiviteten visas. Klicka i antal biljetter i rutan ”Biljetter”. Du kan köpa upp till två biljetter under förutsättning att medföljande också är medlem.

I det fall du vill avboka ett arrangemang kontaktar du oss via e-post kansli@samfundetsterik.se. Kom ihåg att avanmälan måste ske senast fem arbetsdagar före aktuellt arrangemang för att deltagaravgiften ska återbetalas.

Vid eventuella avbokningar kan platser komma att bli tillgängliga som då läggs upp på hemsidan. Vi uppman-trar därför er medlemmar att kontinuerligt besöka hem-sidan.

Behöver du hjälp med att aktivera ditt digitala medlems-konto ber vi dig att höra av dig till oss på kansliet på 08-210924.

KONTAKT

Post-, besöks- och fakturaadress:

Samfundet S:t Erik, Köpmang 5, 111 31 Stockholm

Telefon: 08-21 09 24

E-post: kansli@samfundetsterik.se

Samfundet S:t Eriks styrelse nås via kansliet

KANSLI och social media

Öppettider: säkrast tisdag–torsdag kl 10.00–15.00

Webbplats: www.samfundetsterik.se

Facebook: www.facebook.com/Samfundetsterik/

Instagram: SamfundetStErik